

Vergunningsprocedures bij bouw aardgasvervoersinfrastructuur

Eerst tekent Fluxys de mogelijke tracés van een leiding uit. Na overleg met de betrokken overheden en nutsbedrijven wordt een voorkeurtracé gekozen. Op basis van dat voorkeurtracé en de bijbehorende studies moet een leiding verschillende vergunningsprocedures doorlopen.

Voor al die vergunningsprocedures worden de betrokken gemeenten en eigenaars van percelen verschillende keren geconsulteerd. Pas wanneer alle vergunningsprocedures met positief resultaat zijn doorlopen, begint Fluxys met de aanleg van een leiding.

Inhoudstafel

a. Wettelijk en regelgevend kader	2
b. Overzichtsschema	3
c. Vervoersvergunning	4
d. Verklaring van Openbaar Nut	7
e. Plan-MER	11
f. Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan	14
g. Project-MER	17
h. Stedenbouwkundige vergunning	19
i. Milieuvergunning	21
j. Machtigingen	23

a. Wettelijk en regelgevend kader

Federale regelgeving. Voor het vervoer van gasachtige en andere stoffen via pijpleidingen is de federale overheid exclusief bevoegd. Dat gebeurt in het kader van de energiepolitiek. Sinds 1965 heeft ze voor dat vervoer specifieke wetten, koninklijke besluiten en ministeriële besluiten uitgevaardigd. Die regelgeving spitst zich toe op twee grote domeinen:

- het verlenen van vergunningen die ondernemingen – vervoerders genoemd – het recht geven om vervoerinstallaties aan te leggen en te exploiteren, en daarvoor publieke en private grond te doorkruisen;
- het vastleggen van de veiligheidsmaatregelen bij het concipiëren, produceren, aanleggen en exploiteren van die vervoerinstallaties, en bij werkzaamheden die derden in de buurt van vervoerinstallaties willen ondernemen.

Een federale bevoegdheid is ook de regelgeving op het gebied van rampenplanning. De vervoerinstallaties, zowel de pijpleidingen als de stations, werden opgenomen in de provinciale rampenplannen. Ook de gemeenten kunnen die installaties in hun rampenplannen opnemen.

Gewestelijke regelgeving. Het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn niet specifiek bevoegd voor het ondergronds vervoer via pijpleidingen. Anderzijds is het wel zo dat vervoerinstallaties die zich op het grondgebied van een gewest bevinden, gevat kunnen worden door bepaalde gewestelijke bevoegdheden, vooral op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu. Voor sommige ondergrondse of bovengrondse vervoerinstallaties is bijvoorbeeld een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning nodig.

Die gewestelijke regelgeving bevat meestal geen specifieke voorwaarden of procedures die exclusief van toepassing zijn op vervoerinstallaties: de milieuvergunningsvoorwaarden voor een drukreducerstation, op het vlak van geluid bijvoorbeeld, zijn dezelfde als die voor een productievestiging van een bedrijf.

<i>b. Overzichtsschema</i>

Vergunning	Vergunning wordt afgeleverd door	Betrokken administraties	Taak/rol gemeente
Federale regelgeving			
Vervoersvergunning	Ministerieel Besluit	FOD Energie Administraties Provincie Gemeenten Openbare instanties (vb. Infrabel, Belgacom)	Advies bezorgen aan FOD Energie
Verklaring van Openbaar Nut	Koninklijk Besluit	FOD Energie Gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> - Openbaar onderzoek van 30 dagen - Betrokken eigenaars en gebruikers van de private percelen op de hoogte brengen van het openbaar onderzoek - PV opmaken van alle bezwaren en opmerkingen na afloop van het openbaar onderzoek
Gewestelijke regelgeving			
Plan-MER		LNE Gemeenten	
GRUP		Ruimtelijke Ordening Gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> - Deelnemen aan de plenaire vergadering - Openbaar onderzoek van 60 dagen - Advies bezorgen aan de Vlacro
Project-MER		LNE Gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> - Terinzagelegging voor 30 dagen - Inspraakreacties bezorgen aan de Dienst MER
Stedenbouwkundige vergunning		Ruimtelijke ordening Gemeenten	Openbaar onderzoek
Milieuvergunning		Gemeenten Provincie Vlaamse overheid	<ul style="list-style-type: none"> - Openbaar onderzoek van 30 dagen - Milieudienst formuleert eindadvies - College neemt beslissing

c. Vervoersvergunning

Een onderneming die een ondergrondse vervoerspijpleiding wil aanleggen, heeft daarvoor een vervoersvergunning nodig. De houder van zo'n vergunning – de vervoerder – krijgt het recht om onder, op of boven het private of openbare domein gasvervoerinstallaties op te richten en te exploiteren. Wil de vervoerder met zijn installaties private grond innemen, dan heeft hij daarvoor ook nog de toestemming van de eigenaar nodig of een verklaring van openbaar nut.

Voordat de bevoegde federale minister de vervoergunning verleent, raadpleegt hij alle overheden, besturen en diensten die betrokken zijn bij het tracé. Ook de beheerders van andere ondergrondse infrastructuren worden bij dat onderzoek betrokken. De gemeente wordt in elk geval geconsulteerd, zelfs wanneer de vervoersleidingen en andere installaties niet op het openbare domein van de gemeente worden aangelegd.

Regelgeving. Deze vergunning wordt geregeld door federale regelgeving:

- Art. 3-8 van de Gaswet van 12 april 1965;
- het koninklijk besluit van 14 mei 2002 betreffende de vervoersvergunning voor gasachtige producten en andere door middel van leidingen (B.S. 5 juni 2002).

De vervoersvergunning geeft de vervoerder het recht vervoerinstallaties – ondergrondse vervoersleidingen, compressie- en drukreducerstations, en alles wat daarbij hoort – aan te leggen, te exploiteren en te onderhouden. Ze wordt verleend door de bevoegde federale minister van Energie voor een maximumduur van 50 jaar. Die geldigheidsduur kan worden verlengd met periodes van telkens 30 jaar.

Aanleg. 'De werken worden zodanig uitgevoerd dat zij de schade aan of de hinder voor de omgeving tot een minimum beperken.' (Art. 20 van het K.B. van 14 mei 2002.) Brengt de vervoerder tijdens de aanleg – of tijdens latere onderhoudswerkzaamheden – schade toe aan wegen, aan waterwegen of aan privé-terreinen, dan draagt hij de kosten voor herstel.

Situatieplannen. Binnen 6 maanden nadat de werkzaamheden voltooid zijn, maakt de vervoerder definitieve situatieplannen op. Die plannen bezorgt hij op verzoek aan alle betrokken overheden en diensten. Fluxys bezorgt uit eigen beweging zijn situatieplannen aan de gemeente in het kader van het K.B. van 21 september 1988.

Retributie. De beheerder van het openbare domein waarop zich vergunde vervoerinstallaties bevinden, krijgt van de vervoerder een vergoeding voor het gebruik van zijn domein. Dat gebeurt in de vorm van een jaarlijkse retributie. De tarieven staan vermeld in het K.B. van 15 juli 1966, zoals aangepast in 1984.

De procedure

De stappen van de procedure staan in Art. 3-15 van het koninklijk besluit van 14 mei 2002 betreffende de vervoersvergunning voor gasachtige producten en andere door middel van leidingen, B.S. 5 juni 2002.

Aanvraag. De onderneming die een vervoersvergunning wil verkrijgen, dient een aanvraag in bij de federale minister die bevoegd is voor Energie. Zijn administratie onderzoekt of het dossier volledig is. Ze toetst ook of de onderneming voldoet aan de toekenningscriteria zoals bepaald in art. 2. Het dossier bevat onder meer:

- identificatiegegevens van de aanvrager;
- algemene situatieplannen en stafkaarten, waarop onder meer het tracé van de pijpleidingen en de innemingen voor andere vervoerinstallaties staan aangeduid;
- dwarsdoorsneden die de ondergrondse ligging van de vervoerinstallaties aangeven;
- technische inlichtingen over de leidingen (lengte, soort materiaal, hoogst toelaatbare bedrijfsdruk, wanddikte, beschermingsbekleding, enzovoort).

Raadpleging. Binnen 30 dagen nadat ze het aanvraagdossier voor volledig heeft verklaard, stuurt de administratie het aanvraagdossier naar alle overheden en diensten die bij het tracé in kwestie betrokken zijn: de gewesten, de provincies en gemeenten, de beheerders van het openbare domein en de beheerders van andere ondergrondse infrastructuur betrokken bij het geplande tracé. De gemeente wordt altijd geraadpleegd.

Adviezen en aanbevelingen. Binnen 60 dagen nadat ze het aanvraagdossier heeft ontvangen, deelt de gemeente eventuele aanbevelingen en adviezen mee aan de FOD Economie. In dringende gevallen kan de bevoegde minister die termijn bekorten. Als de FOD Economie binnen de termijn van 60 dagen geen advies ontvangen heeft, wordt dit als een positief advies gerekend.

Overleg. De bevoegde administratie bezorgt alle adviezen en aanbevelingen aan de onderneming die de vervoersvergunning heeft aangevraagd. Van de vervoerder wordt verwacht dat hij zich inspant om er zoveel mogelijk aan tegemoet te komen. De manier waarop dat gebeurt, varieert natuurlijk naargelang de ernst van die adviezen en aanbevelingen. Soms wordt het overleg per brief gevoerd, soms komen vertegenwoordigers van de vervoerder naar de verschillende instanties om de adviezen te bespreken.

Negatief advies: vergadering. Zijn de adviezen of aanbevelingen duidelijk negatief, dan kan de bevoegde minister eventueel een vergadering samenroepen met vertegenwoordigers van de vervoerder en van de betrokken overheden en diensten. De vergadering streeft naar een consensus, en stelt eventueel bijzondere voorwaarden voor de aanleg en exploitatie voor. Alle opgeroepen diensten, overheden en personen krijgen binnen 10 dagen een afschrift van de notulen. Ze

kunnen daar binnen 10 dagen op reageren. Overigens worden dergelijke vergaderingen maar zelden georganiseerd: de meeste bezwaren worden bilateraal uitgeklaard.

Verlenen van de vervoersvergunning. Uiteindelijk beslist de bevoegde minister – per ministerieel besluit – over het aanvraagdossier. Dat doet hij binnen 6 maanden nadat het aanvraagdossier volledig was verklaard. Die termijn kan met 2 maanden worden verlengd en is geen vervaltermijn.

Afschrift voor de gemeente. Een afschrift van het ministerieel besluit wordt toegestuurd aan de onderneming die de vervoersvergunning heeft aangevraagd, en ook aan alle besturen en diensten die in de loop van de aanvraagprocedure werden geraadpleegd. De gemeente krijgt dus in elk geval een afschrift. De vergunningsakte vermeldt alle voorwaarden die de vervoerder bij de aanleg en de exploitatie van zijn installatie moet naleven.

Samengevat: de rol van de gemeente.

- Wanneer een vervoersvergunning wordt aangevraagd voor gasvervoerinstallaties op het grondgebied van de gemeente, dan wordt zij in elk geval geraadpleegd.
- De gemeente krijgt het aanvraagdossier (dat onder meer het gedetailleerde tracé bevat) van de federale administratie bevoegd voor energie. Ze kan adviezen en aanbevelingen formuleren binnen de vastgelegde termijn. Die adviezen zijn niet bindend, maar van de vervoerder wordt wel verwacht dat hij er in de mate van het mogelijke rekening mee houdt. Uiteindelijk beslist de minister over het dossier.
- Worden vergunde vervoerinstallaties aangelegd op het openbare domein dat de gemeente zelf beheert, dan zijn daaraan voor de gemeente rechten en plichten gekoppeld. De gemeente krijgt beperkingen opgelegd voor het gebruik van zijn domein, en ze moet specifieke regels naleven om de integriteit van de vervoerinstallaties te vrijwaren. Anderzijds wordt de geleden schade steeds vergoed.

d. Verklaring van Openbaar Nut

In tegenstelling tot andere ondergrondse leidingen en kabels, worden de vervoerinstallaties voor het grootste deel aangelegd op onbebouwde private gronden – van een privé-eigenaar of van een overheid.

Wil een vervoerder met zijn ondergrondse vervoersleiding en andere vervoerinstallaties private grond doorkruisen, dan moet hij eerst de toestemming van de betrokken eigenaar verkrijgen of moeten de vervoerinstallaties eerst van openbaar nut worden verklaard. Die verklaring van openbaar nut krijgt de vervoerder bij koninklijk besluit. Dat vermeldt uitdrukkelijk elk kadastraal perceel waarvoor de verklaring geldt. In elke gemeente waarin zo'n kadastraal perceel ligt, moet vooraf een openbaar onderzoek worden gehouden.

Regelgeving. De verklaring van openbaar nut is een federale bevoegdheid gebaseerd op de Gaswet van 12 april 1965 en hangt nauw samen met de vervoersvergunning. Ze wordt geregeld door het koninklijk besluit van 11 maart 1966 tot verklaring van openbaar nut voor het oprichten van vervoerinstallaties (B.S. 16 maart 1966). Dat is een uitvoeringsbesluit bij artikel 10 van de Gaswet.

De verklaring van openbaar nut geeft de vervoerder het recht vervoerinstallaties – ondergrondse vervoersleidingen, compressie- en drukreducerstations, en alles wat daarbij hoort – aan te leggen, te exploiteren en te onderhouden op de private percelen die in de verklaring opgesomd staan. Ze wordt verleend bij koninklijk besluit en heeft dezelfde geldigheidsduur als de overeenkomstige vervoersvergunning.

Wanneer nodig? De vervoerder heeft de verklaring van openbaar nut nodig wanneer hij vervoerinstallaties wil bouwen of aanleggen 'onder, op of boven private onbebouwde gronden die niet omsloten zijn met een muur of met een omheining overeenkomstig met de bouw- of stedenbouwverordeningen' (Art. 10 van de Gaswet).

Onbebouwd en niet omheind. Alleen onbebouwde en niet ommuurde of niet omheinde percelen komen in aanmerking. Wanneer het perceel op het moment dat de aanvraag wordt ingediend gebouwd bevat, volledig ommuurd is of volledig tegen indringing is afgesloten, kan een verklaring van openbaar nut niet worden verleend. Het ligt daarom voor de hand dat de vervoerder zijn vervoerinstallaties meestal in landbouwgrond zal moeten aanleggen. Terreinen waarrond een omheining staat voor van landbouwdoeleinden worden niet als omheind beschouwd volgens de bouw- en stedenbouwverordeningen.

Erfdienstbaarheid van openbaar nut. De aanwezigheid van een Fluxys-leiding brengt een wettelijke erfdienstbaarheid van openbaar nut mee. Als iemand werken

wilt uitvoeren in de directe nabijheid van de leiding, dan bestaat de wettelijke verplichting om die werken al vanaf de ontwerpfase aan Fluxys te melden. Daarnaast gelden ook specifieke beperkingen bij werken op minder dan 5 meter van de leiding.

De procedure

De procedure wordt uiteengezet in het koninklijk besluit van 11 maart 1966 tot verklaring van openbaar nut voor het oprichten van vervoerinstallaties (B.S. 16 maart 1966).

Vorbereiding. Aan de formele procedure gaat natuurlijk een informele voorbereiding vooraf. Zodra de vervoerder met de voorstudie van zijn project begint, wordt de gemeente op de hoogte gebracht.

Vertegenwoordigers van Fluxys gaan na wie de eigenaars en de gebruikers zijn van de private percelen die langs het voorziene tracé liggen, verifiëren de terreingegevens en bespreken met de betrokkenen meestal ook de doorgangsmodaliteiten. Daarna komen landmeters ter plaatse, en wordt het tracé uitgezet op kadastrale plannen. Pas daarna vraagt de vervoerder officieel de verklaring van openbaar nut aan.

Aanvraag. De vervoerder doet zijn aanvraag bij de bevoegde federale minister van Energie. Het aanvraagdossier bevat onder meer:

- een verantwoording van de redenen voor het project
- een kaart op schaal 1/10.000 met het voorziene tracé;
- plannen met de kadastrale situatie, met daarop de voorziene vervoerinstallaties en aanduiding van de mogelijk betrokken percelen;
- een lijst met de namen van eigenaars en gebruikers van die percelen.

Percelen kunnen op 4 manieren als betrokken worden beschouwd:

- percelen noodzakelijk voor de oprichting van bovengrondse installaties;
- percelen waarop de ondergrondse leiding zal worden aangelegd;
- percelen waar geen installaties worden opgericht, maar mogelijk zullen bezet worden tijdens de aanleg of betreden worden in het kader van de latere exploitatie van de installaties,
- percelen noodzakelijk als toegang tot de werfzone of later tot de installaties.

In concreto neemt Fluxys in zijn aanvraag alle percelen op in een brede strook – van 50 meter – aan weerszijden van het voorziene tracé. Dat geeft hem de mogelijkheid om het tracé in de loop van het project nog licht te wijzigen, zonder dat hij een nieuwe verklaring van openbaar nut moet aanvragen. In die strook kan dan ook de werfzone worden ingeplant. Na de aanleg stelt die strook de vervoerder in staat het nodige toezicht uit te oefenen.

Openbaar onderzoek. Binnen 30 dagen na ontvangst van de aanvraag geeft de bevoegde minister de opdracht om in elke gemeente die in de aanvraag vermeld staat een openbaar onderzoek te organiseren. Dat openbaar onderzoek duurt 30 dagen.

De gemeente organiseert het openbaar onderzoek. Een afschrift van de aanvraag en de andere stukken in het dossier (kaarten en uittreksels uit het kadaster) liggen 30 dagen lang ter inzage op het gemeentehuis. De burgemeester laat een bericht aanplakken om dat mee te delen. Tegelijkertijd stuurt de gemeente alle eigenaars, huurders of andere gebruikers van gronden die in de aanvraag vermeld staan, een aangetekende brief. Met die brief brengt ze hen op de hoogte van de aanvraag en van het openbaar onderzoek.

Fluxys biedt de gemeente logistieke en inhoudelijke ondersteuning aan: Fluxys levert een digitaal adressenbestand van de betrokken eigenaars en exploitanten zodat de gemeente op eenvoudige wijze de betrokkenen kan aanschrijven. Voor projecten van enige omvang kan Fluxys deelnemen aan een informatievergadering voor de betrokken eigenaars en exploitanten. Als de gemeente beslist om tijdens het openbaar onderzoek een informatievergadering te organiseren ten voordele van de betrokkenen, zal Fluxys de nodige personen afvaardigen om het project te komen toelichten. Daarenboven is Fluxys bereid bepaalde logistieke steun te leveren (ter beschikking stellen van de nodige audio-visuele installaties) in het kader van de organisatie van die infosessies.

Proces-verbaal. Nadat het openbaar onderzoek is afgesloten, maakt de burgemeester een proces-verbaal op, waarin hij alle ingebrachte mondelinge en schriftelijke bezwaren verzamelt. De procedure vereist niet dat de gemeente eigen adviezen en aanbevelingen toevoegt. Het proces-verbaal bezorgt hij binnen 3 dagen aan de bevoegde minister.

Toekenning verklaring. Bevat het proces-verbaal gegronde bezwaren, dan vraagt de bevoegde minister de vervoerder om die te verhelpen. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat de vervoerder de eigenaars of gebruikers meer toelichting geeft of dat hij het voorziene tracé licht wijzigt. De bevoegde minister evalueert de bezwaarschriften en de eventuele antwoorden van de aanvrager waarna de koning beslist over de bedoelde de aanvraag. Na ondertekening wordt het koninklijk besluit aan de vervoerder bezorgd.

Afschrift. De betrokken eigenaars en gemeentebesturen krijgen een afschrift van het koninklijk besluit.

Aanvang werkzaamheden. Twee maanden voor aannemer aangeduid door de vervoerder met de werkzaamheden begint, moet hij alle betrokkenen daarvan op de hoogte brengen.

Verkoop of onteigening. Door de Verklaring van Openbaar Nut verkrijgt de vervoerder bepaalde rechten op de betrokken percelen. Anderzijds kan de eigenaar de vervoerder vragen om de bezwaarde zone aan te kopen. Dat verzoek moet hij in elk geval doen binnen 2 jaar nadat hij door de Fluxys werd op hoogte werd gebracht van de start van de werkzaamheden.

Als de eigenaar en de vervoerder geen minnelijke schikking voor de aankoop kunnen treffen, dan kan de vervoerder de onteigening aanvragen, in naam van de Staat maar op eigen kosten. In dat geval wordt het perceel dus eigendom van de Staat. Om de onteigeningsprocedure te kunnen starten heeft de vervoerder een machtiging nodig. Die wordt hem bij koninklijk besluit verleend. Deze procedure kan worden toegepast zowel voor de ondergrondse leidingen als voor de bovengrondse installaties.

Samengevat: de rol van de gemeente.

- Wanneer in de aanvraag tot de Verklaring van Openbaar Nut een privaat perceel voorkomt dat op het grondgebied van de gemeente ligt, dan krijgt de gemeente in elk geval het aanvraagdossier toegestuurd.
- De gemeente organiseert een openbaar onderzoek en brengt de eigenaars en gebruikers van de private percelen op de hoogte.
- Na afloop van het openbaar onderzoek maakt ze een proces-verbaal op van alle bezwaren en opmerkingen. Eigen adviezen of opmerkingen zijn niet vereist.
- De gemeente kan in de loop van het openbaar onderzoek een informatiesessie organiseren. Fluxys wil hier zijn medewerking aan verlenen. Voor de indiening van zijn dossier, zal Fluxys de gemeente contacteren om na te gaan of dergelijke sessie zal georganiseerd worden, en zo ja, de nodige afspraken te maken.

e. Plan-MER

Milieueffectrapportage (de m.e.r.) is een juridisch-administratieve procedure waarbij de milieugevolgen van een project op een wetenschappelijk verantwoorde wijze worden bestudeerd, besproken en geëvalueerd voordat het project plaatsvindt.

De vervoerder die voor zijn ondergrondse of bovengrondse vervoerinstallaties een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning aanvraagt, moet zijn project in een aantal gevallen vooraf onderwerpen aan een plan-milieueffectrapportage (plan-MER) en een project-milieueffectrapportage (project-MER). Ook voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) is in een aantal gevallen een milieueffectrapportage nodig. De mer-procedure schrijft voor dat de gemeente geconsulteerd wordt.

Regelgeving. Volgens de Europese Richtlijn 85/337/EEG wordt de milieueffectrapportage voorgeschreven voor projecten die aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de volksgezondheid, de planten, dieren en ecosystemen, de bodemkwaliteit, de grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit, de luchtkwaliteit, het (micro)-klimaat, cultuurhistorische monumenten en het landschap, de belasting van het milieu door afvalstoffen en de belasting van het milieu door geluidshinder en trillingen.

Om niet voor elk geval te moeten beslissen of een bepaalde activiteit aan de m.e.r.-plicht onderworpen is, werd een lijst van m.e.r.-plichtige activiteiten vastgelegd.

- Het decreet van 18 december 2002 voorziet in een geval per geval benadering.
- In eerste instantie wordt hierbij rekening gehouden met de EG-richtlijn 85/337/EEG en de wijziging ervan in 1997, die in de bijlage I categorieën van inrichtingen vermeldt die verplicht aan de milieueffectrapportage worden onderworpen en in de bijlage II de categorieën van inrichtingen die de lidstaten aan de milieueffectrapportage onderwerpen.
- De lijsten van mer-plichtige projecten in Vlaanderen is opgenomen in het Besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (B.S. 17/02/2005)

Verschil plan-MER en project-MER. De plan-MER bestudeert de ruimtelijke en planmatige aspecten van een project en bekijkt de mogelijke alternatieve leidingtracés. In die zin maakt het deel uit van de GRUP-procedure voor industriële projecten en voor infrastructuurprojecten. De overheid gebruikt de plan-MER om haar uiteindelijke beslissing over het tracé te motiveren. De burger kan de plan-MER-procedure gebruiken om opmerkingen te formuleren tijdens het openbaar onderzoek. De project-MER bestudeert de uitvoeringsalternatieven van een project en gaat na welke uitvoeringsmethoden het best geschikt zijn voor welk tracédeel. De project-MER kan pas goedgekeurd worden wanneer de plan-MER goedgekeurd is.

De procedure

Opmaak nota publieke consultatie. De nota publieke consultatie geeft de reikwijdte en mogelijke inhoud van het milieuonderzoek weer. De initiatiefnemer brengt de Dienst MER van de Administratie Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) op de hoogte van het voorgenomen plan en plan-MER.

De nota publieke consultatie heeft als doel administraties en het publiek voldoende informatie te verschaffen over het voorgenomen plan en de manier waarop een milieueffectrapport dat plan zal bestuderen en beoordelen. Dit laat toe dat zij reeds in een vroege fase extra elementen kunnen aanbrengen die in de plan-MER bijkomend mee in beschouwing worden genomen om de effectenstudie zo volledig mogelijk te maken.

Het voorstel van nota bevat minstens de volgende gegevens:

- alle informatie die vereist is volgens het MER-decreet
- een beschrijving, verduidelijking en gebiedsafbakening van het voorgenomen GRUP en een beschrijving van de redelijke alternatieven voor dat GRUP
- een toelichting van de te volgen besluitvoeringsprocedure voor het GRUP en de plan-MER
- en de reden voor de opmaak van de nota voor publieke consultatie en de mogelijkheid die geboden wordt om tijdens de periode van publieke consultatie, opmerkingen of suggesties te doen over het voorstel van reikwijdte, detailleringniveau en inhoudelijke aanpak.

Na het ontvangen van de nota onderzoekt de Dienst MER of de nota volledig is en betekent deze beslissing binnen 20 dagen na ontvangst van de nota.

Richtlijnen. De volledig verklaarde nota wordt nu gepubliceerd op de website van de bevoegde overheid, op de website van de Dienst MER en ter inzage gelegd door de betrokken gemeenten. De Dienst MER brengt eveneens de betrokken overheden en instanties op de hoogte. Binnen een termijn van 30 dagen na de bekendmaking moeten eventuele opmerkingen over de inhoudsafbakening van het op te stellen MER aan de administratie worden bezorgd (al dan niet via de gemeente).

Op basis van inspraakreacties van de inwoners en reacties van de aangeschreven administraties en openbare besturen en na een vergadering met de betrokkenen, stellen de medewerkers van de Dienst MER richtlijnen op die de initiatiefnemer moet volgen bij het opstellen van de plan-MER. De Dienst MER houdt bij haar beslissing rekening met de opmerkingen en commentaren van de instanties en het publiek over de inhoudsafbakening van de voorgenomen plan-MER. In het bijzonder wordt rekening gehouden met de opmerkingen en commentaren die handelen over te onderzoeken effecten, alternatieven of maatregelen. De Dienst MER maakt een

verslag met de richtlijnen op binnen 20 dagen na de vergadering met de betrokkenen.

Uitvoering. Tijdens de uitvoeringsfase stelt het team van erkende deskundigen de plan-MER op onder leiding van een MER-coördinator. Meestal wordt er tussentijds een ontwerp-MER opgesteld dat informeel besproken wordt door de initiatiefnemer, het team van deskundigen, de Dienst MER en aangeschreven administraties en openbare besturen.

Beoordeling. Na indiening van de definitieve plan-MER bij de Dienst MER controleert die of de MER beantwoordt aan de inhoudelijke vereisten van de richtlijnen. Daarna keurt de Dienst MER de plan-MER goed of af en stellen ze een goedkeurings- of afkeuringsverslag op. Die wordt onverwijld betekend aan de initiatiefnemer, de betrokken overheden, administraties, de MER-coördinator en het college van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeentebesturen. De goedkeuring door de Dienst MER gebeurt ofwel tijdens de plenaire vergadering van het GRUP, ofwel binnen 50 dagen na het overmaken van het rapport indien de goedkeuring gevraagd wordt voor de opmaak van het voorontwerp vna het GRUP ofwel voor de voorlopige vaststelling van het ontwerp-GRUP.

De resultaten van de plan-MER en de gemaakte opmerkingen en adviezen worden verwerkt in het uiteindelijke plan. De goedgekeurde plan-MER wordt samen met het aangepaste ontwerp-GRUP in openbaar onderzoek gebracht in de gemeenten waar het gelegen is gedurende 60 dagen. Daarna wordt het plan definitief goedgekeurd of vastgesteld. Advies wordt gevraagd aan de reeds geraadpleegde instanties en aan de SERV en MINA-Raad. Daarna kan het GRUP definitief worden vastgesteld door de Vlaamse Regering na advies van de Raad van State.

f. Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP)

Ruimtelijke plannen regelen voor elke lap grond in Vlaanderen wat er mag en wat er niet mag. De overheid kan deze plannen bijsturen. Tot 2002 gebeurde dit door actualisering van het gewestplan, tegenwoordig door opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's). In tegenstelling tot het gewestplan kunnen RUP's worden opgemaakt door gewest, provincie en gemeente.

Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het decreet op de Ruimtelijke Ordening (18 mei 1999) bepaalt dat het vroegere systeem van gewestplanwijzigingen vervangen wordt door ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's). Die plannen vertrekken steeds vanuit de visie van een ruimtelijk structuurplan.

Vroeger maakte de Vlaamse overheid gewestplannen. Gewestplanwijzigingen worden echter niet meer doorgevoerd. In het decreet van 18 mei 1999 is immers vastgelegd dat in de toekomst bestemmingen vastgelegd worden in ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's). De gewestplannen blijven wel gelden op de plaatsen waar ze (nog) niet vervangen zijn door deze nieuwe plannen.

Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Het richtinggevende gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) bepaalt het volgende:
 'Inzake de pijpleidingen worden op Vlaams niveau de hoofdvervoersleidingen geselecteerd en in ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP en gewestplan) vastgelegd. Tot de hoofdvervoersleidingen behoren:

- de internationale grens-tot-grensvervoersleidingen op het grondgebied van het Vlaams Gewest;
- de vervoersleidingen op het grondgebied van het Vlaams Gewest die een rechtstreekse aansluiting vormen met de internationale grens-tot-grensvervoersleidingen;
- de vervoersleidingen die de poorten, de economische knooppunten en de economische netwerken onderling verbinden.'

Volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) moet voor hoofdvervoersleidingen een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) worden opgemaakt. Dat geldt niet wanneer de hoofdvervoersleiding wordt aangelegd in leidingstraat die al op een plan staat aangeduid. Ook de bijbehorende grote bovengrondse installaties, zoals compressie- of drukreducerstations, zullen meestal in een GRUP worden opgenomen.

In de praktijk legt de vervoerder in een vroeg stadium zijn plannen voor een vervoersleiding voor aan de Vlaamse overheid (de Afdeling Ruimtelijke Planning van RWO, Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed). Die bepaalt of een GRUP nodig is en trekt de procedure op gang.

De Vlaamse Regering maakt het GRUP op, maar de gemeenten op het grondgebied waarvan de hoofdvervoersleiding wordt aangelegd, worden bij de opmaak betrokken.

Regelgeving. De procedure voor de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt geregeld door de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (met ingang van 1 september 2009) en door het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

GRUP als vergunningsbasis. Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan verschaft een vergunningsbasis voor de ondergrondse hoofdvervoersleiding. Pas wanneer het GRUP voorlopig is vastgesteld, kan de stedenbouwkundige vergunning worden verleend.

Grafisch plan en voorschriften. Het ruimtelijk uitvoeringsplan bestaat uit een besluit van de Vlaamse Regering, met doorgaans drie bijlagen:

- een grafisch plan, dat weergeeft voor welke gebieden het plan van toepassing is en welke bestemmingen er zullen gelden;
- de stedenbouwkundige voorschriften inzake bestemming, beheer of inrichting van het plangebied;
- een toelichtingsnota.

Geen verandering aan de inkleuring van het perceel op het gewestplan.

Specifiek voor een hoofdvervoersleiding geldt dat die als overdruk op het plan wordt aangeduid. De aanleg van een Fluxys-leiding verandert dus niets aan het gewestplan: landbouwgrond blijft landbouwgrond en ook de andere inkleuringen blijven ongewijzigd. Na de aanleg kunnen de percelen worden gebruikt zoals voordien: een veld kan normaal worden bewerkt en ondiep geploegd.

De procedure

Het GRUP wordt opgemaakt door de Vlaamse Regering. De gemeente wordt op twee momenten bij de procedure betrokken.

Plenaire vergadering. Het voorontwerp van het GRUP wordt ter advies voorgelegd aan de betrokken provincies, de betrokken gemeenten en een aantal adviserende instellingen en administraties. Dat gebeurt op een of meer plenaire vergaderingen. Die vinden plaats minstens 20 dagen nadat de Vlaamse Regering het voorontwerp naar de gemeenten, provincies en administraties heeft verstuurd. Op de plenaire vergaderingen kunnen ook de betrokken gemeenten advies uitbrengen en hun opmerkingen meedelen. Doorgaans wordt op die plenaire vergadering ook de plan-MER goedgekeurd.

Openbaar onderzoek. Op basis van de adviezen van de plenaire vergadering verklaart de Vlaamse regering dat de werken van de aanleg van de betrokken

hoofdvervoersleiding van algemeen belang zijn. Ze stelt het ontwerp van GRUP voorlopig vast en organiseert binnen 30 dagen na de voorlopige vaststelling een openbaar onderzoek. Dat wordt onder meer aangekondigd in de pers. Na de aankondiging wordt het ontwerp 60 dagen ter inzage gelegd op het gemeentehuis. Uiterlijk op de laatste dag van het openbaar onderzoek kan iedereen adviezen, opmerkingen en bezwaren indienen: ofwel bij het gemeentebestuur, ofwel bij de Vlaamse Commissie voor de Ruimtelijke Ordening (Vlacro).

Advies van de gemeente. De gemeenteraden van de betrokken gemeenten – dus de gemeenten waarvan het grondgebied door het GRUP geheel of ten dele wordt bestreken – bezorgen hun advies aan de Vlacro uiterlijk op de laatste dag van het openbaar onderzoek. Ook de gemeenten die grenzen aan die betrokken gemeenten kunnen de Vlacro een advies bezorgen.

Na het openbaar onderzoek. De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar vraagt de adviezen en bezwaren op bij de Vlacro en verwerkt ze in procedure voor de stedenbouwkundige vergunning.

g. Project-MER

Wanneer is milieueffectrapportage nodig? Het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan bevat twee bijlagen. De projecten in Bijlage 1 zijn altijd mer-plichtig. Voor projecten in bijlage II kan ontheffing worden verleend, op voorwaarde dat de exploitant aantoont dat er geen significante milieugevolgen te verwachten zijn.

Bijlage 1 vermeldt onder meer:

'Pijpleidingen voor gas, olie of chemicaliën met een diameter van meer dan 800 mm en een lengte van meer dan 40 km.'

Bijlage II vermeldt onder meer diverse criteria voor pijpleidingen, en bevat ook enkele bepalingen over opslaginstallaties:

- Aanleg van een leiding niet in een bedrijventerrein en over een ononderbroken lengte van 1 kilometer of meer in een bijzonder beschermd gebied
- Aanleg van een leiding niet gelegen in een leidingenstraat en waarvan ten minste 2.000 m² van de werkzone in een bijzonder beschermd gebied gesitueerd wordt

De procedure

Kennisgeving. De initiatiefnemer van het project gaat zelf na of de vergunningsplichtige activiteit onderworpen is aan een milieueffectrapportage. Hij stelt een team van deskundigen samen en stelt een kennisgevingsdossier op. Dat bezorgt hij aan de Dienst Mer van de Administratie Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE). Die onderzoekt of de kennisgeving volledig is en betekent die beslissing binnen een termijn van 20 dagen na ontvangst van het kennisgevingsdossier.

Richtlijnen. Binnen 10 dagen nadat hij de volledigheidverklaring heeft ontvangen, stuurt de initiatiefnemer het kennisgevingsdossier door naar de betrokken gemeentebesturen, de vergunningverlenende overheid en de door de Vlaamse Regering aangewezen administraties. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het project gepland is, legt het dossier binnen 10 dagen na ontvangst ter inzage gedurende een termijn van 30 dagen.

De terinzagelegging is geen echt openbaar onderzoek: er kunnen geen bezwaarschriften worden ingediend. Wel kunnen de inwoners, maatschappelijke actoren en het college inspraakreacties kwijt. Het college krijgt 30 dagen tijd om de opmerkingen van de inwoners aan de Dienst Mer te bezorgen. Meer informatie is beschikbaar in een folder die de Dienst Mer daarover heeft opgesteld. Die folder vindt u op de website www.mervlaanderen.be.

Op basis van de reacties van de inwoners en de aangeschreven administraties stelt de Dienst Mer richtlijnen op die de initiatiefnemer moet volgen bij het opstellen van de plan-MER. De Dienst Mer deelt die binnen een termijn van 70 dagen na de volledigheidverklaring van de kennisgevinge onder meer ook mee aan de betrokken gemeentebesturen.

Uitvoering. Vervolgens stelt het team van erkende onafhankelijke deskundigen de project-milieueffectrapportage (project-MER) op, onder leiding van een externe project-MER-coördinator. Meestal wordt er tussentijds een ontwerp-MER opgesteld dat informeel besproken wordt door de initiatiefnemer, het team van deskundigen, de Dienst Mer en aangeschreven administraties en openbare besturen.

Beoordeling. De Dienst Mer gaat na of het ingediende project-MER beantwoordt aan de richtlijnen. Daarna stelt de Dienst een goedkeurings- of afkeuringsverslag op. Dat wordt binnen 40 dagen betekend aan de initiatiefnemer en de betrokken overheden en administraties, dus ook aan de betrokken gemeentebesturen. Een goedgekeurd project-MER maakt deel uit van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag en is een openbaar document, tenzij voor bepaalde onderdelen ervan voorbehoud werd gemaakt, bijvoorbeeld om bedrijfsgeheimen te beschermen.

h. Stedenbouwkundige vergunning

Voor de meeste bovengrondse en ondergrondse vervoerinstallaties heeft de exploitant een stedenbouwkundige vergunning nodig. Die wordt doorgaans niet afgeleverd door de gemeente. Ondergrondse en bovengrondse vervoersinstallaties worden namelijk beschouwd als 'werken van algemeen belang', en voor dergelijke werken wordt de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd door de bevoegde gewestelijke ambtenaar van RWO (Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed) als het project niet MER-plichtig is of door de gedelegeerd stedenbouwkundige ambtenaar als het project wel MER-plichtig is. De betrokken gemeente wordt wel om advies gevraagd, en ze organiseert een openbaar onderzoek.

Regelgeving. De procedure voor het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen wordt onder meer geregeld door Vlaamse decreten en besluiten:

- Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van toepassing sedert 1 september 2009,
- Besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000, zoals later gewijzigd.

Waarvoor vereist? Voor bijna alle ondergrondse vervoersleidingen heeft de vervoerder een stedenbouwkundige vergunning nodig. Ook voor de bovengrondse installaties is een stedenbouwkundige vergunning nodig, behalve voor kleine technische aanpassingen aan bestaande stations. Wanneer er gebouwen en bovengrondse tanks worden opgericht, is een vergunning wel vereist.

'Werken van algemeen belang'. Artikel 4.1.1, 5° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt dat de handelingen van algemeen belang zijn door de VI Regering worden aangewezen. Dat artikel wordt toegelicht in het Besluit van 5 mei 2000 inzake aanwijzing van de werken, handelingen of wijzigingen van algemeen belang en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. Dat somt niet alleen de werken van algemeen belang op, maar maakt ook een onderscheid tussen grote en kleine werken van algemeen belang. De vervoersleidingen en de bijhorende bovengrondse infrastructuur vallen onder dat artikel.

De procedure

Een aanvraag in toepassing van art 4.7.26 van de Codex wordt ingediend bij de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar of de gedelegeerd stedenbouwkundige ambtenaar. Die neemt een beslissing binnen een vervaltermijn van 60 dagen na verstrijken van de adviseringstermijn of ontvangst van het advies van de gemeente.

Advies van de gemeente. De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar of de gedelegeerd stedenbouwkundige ambtenaar moet de gemeenten waar de installaties worden geplaatst om advies vragen. In de meeste gevallen moet de gemeente over de aanvraag een openbaar onderzoek organiseren, dat 30 of 60 dagen loopt (niet of

wel MER-plichtig). In dat geval gaat de adviestermijn van 30 of 60 dagen in op de veertiende dag van het openbaar onderzoek. Het advies van het gemeentebestuur is niet bindend, tenzij het de niet-naleving van dwingende normen inroept. Als de vervalttermijn is overschreden en de gemeente geen advies afleverde, wordt dit beschouwd als een weigering voor het afleveren van de vergunning.

Een openbaar onderzoek is in elk geval nodig voor MER-plichtige werken. Voor werken die niet MER-plichtig zijn, geldt als algemene regel dat er geen openbaar onderzoek nodig is als de werkzaamheden waarvoor een vergunning wordt aangevraagd binnen een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of BPA (Bijzonder Plan van Aanleg) zijn gelegen.

Aanplakking. Binnen 10 dagen na ontvangst van het afschrift van de vergunning, moet Fluxys de vergunning voor een termijn van 30 dagen aanplakken op de plaats waarop de vergunning betrekking heeft. Vanaf de 36^e dag na de aanplakking mogen de werken van start gaan.

i. Milieuvergunning

Ondergrondse vervoersleidingen zijn niet opgenomen in bijlage 1 van Vlarem I. Ze zijn dus niet onderworpen aan een milieuvergunning. Dat is anders voor sommige bovengrondse vervoerinstallaties: doorgaans beschouwt de Vlaamse milieureglementering die als hinderlijke inrichtingen, meestal van klasse 1. Voor klasse 1-inrichtingen moet de exploitant vooraf een milieuvergunning aanvragen bij de bestendige deputatie van de provincie. Voorbeelden zijn: drukreducerstations, compressiestations, de opslagstations en de LNG-terminal.

Regelgeving. De procedure voor het verlenen van milieuvergunningen wordt geregeld door Vlaamse decreten en besluiten:

- decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (B.S. 28 juni 1985)
- Vlarem I: besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (B.S. 26 juni 1991)
- Vlarem II: besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (B.S. 31 juli 1995)

Drie klassen. Afhankelijk van de klasse waarbij ze zijn ingedeeld, moet de exploitant een meldingsformulier indienen bij de gemeente (klasse 3) of heeft hij vooraf een milieuvergunning nodig (klasse 1 en 2). Een milieuvergunning klasse 1 vraagt hij aan bij de bestendige deputatie van de provincie, een vergunning klasse 2 bij het gemeentebestuur. De indeling in klassen gebeurt op basis van de zogenaamde indelingslijst uit bijlage 1 bij Vlarem I.

Koppeling aan stedenbouwkundige vergunning. Een milieuvergunning zonder een rechtsgeldige stedenbouwkundige vergunning heeft geen kracht van uitvoering, en omgekeerd.

De procedure

Of de milieuvergunningsaanvraag nu bij de bestendige deputatie wordt ingediend (klasse 1) of bij het college van burgemeester en schepenen (klasse 2), de besluitvormingsprocedure is nagenoeg dezelfde.

Ontvankelijkheidsonderzoek. Binnen 14 dagen na het indienen van de aanvraag onderzoekt de bevoegde ambtenaar van de gemeente of de provincie de ontvankelijkheid en volledigheid van de aanvraag: wordt hij bij de juiste overheid ingediend, en bevat hij alle gevraagde inlichtingen en bijlagen? Na de ontvankelijkheids- en volledighheidsverklaring wordt een adviesronde georganiseerd, waar ook een openbaar onderzoek deel van uitmaakt. Voor exploitaties in klasse 2 voeren de gemeentelijke diensten dat onderzoek. Voor klasse 1-inrichtingen

onderzoeken verschillende administraties van de Vlaamse overheid de aanvraag.

Openbaar onderzoek. De burgemeester organiseert een openbaar onderzoek om de buurtbewoners op de hoogte te brengen van de geplande exploitatie en om hun de kans te geven eventuele bezwaren tegen de uitbating te opperen. Daarvoor krijgen ze 30 dagen tijd. Alle adviezen en opmerkingen worden samengebracht, ofwel bij de gemeentelijke milieudienst (klasse 2), ofwel bij de dienst leefmilieu van de provincie (klasse 1). Voor een milieuvergunningaanvraag klasse 1 overhandigt Fluxys aan de gemeente een lijst van eigenaars en exploitanten in een straal van 100 meter rond het geplande station voor de bekendmaking van het openbaar onderzoek.

Eindadvies. In de gemeente formuleert de gemeentelijke milieudienst een eindadvies voor het college van burgemeester en schepenen, dat vervolgens een beslissing neemt. Dat gebeurt binnen 3 maanden na de ontvankelijkheidsverklaring.

In de provincie worden alle deeladviezen van de administraties, het advies van de gemeente waar de exploitatie gepland is en de eventuele bezwaren van de omwonenden samen besproken in de provinciale milieuvergunningscommissie. Die brengt een eindadvies uit aan de bestendige deputatie en stelt ook milieuvergunningsvoorwaarden voor, die de hinder voor de omgeving moeten beperken. Voor die vergunningsvoorwaarden wordt geput uit Vlarem II. De bestendige deputatie neemt een beslissing binnen 4 maanden na de ontvankelijkheidsverklaring. Die termijn kan met maximaal 2 maanden worden verlengd.

j. Machtigingen

Het tracé van een leiding kruist onvermijdelijk een aantal landschapselementen zoals waterlopen, spoorwegen, autowegen of natuurgebieden. Voor elke kruising apart moet Fluxys bij verschillende overheden zogeheten machtigingen verkrijgen, waarvan een aantal bij de vervoersvergunning of stedenbouwkundige vergunning worden afgeleverd.

Kruisen van waterlopen. Voor het kruisen van bevaarbare waterwegen moet Fluxys een aanvraag indienen bij de domeinbeheerders (NV Scheepvaart, NV Waterwegen en Zeekanaal of Maritieme toegang).

Onbevaarbare waterlopen zijn verdeeld in categoriën¹ en afhankelijk van de categorie dient een aanvraag voor kruising ingediend worden bij de Vlaamse Milieumaatschappij – Afdeling Water, de provincie, Polders en Wateringen of de gemeente.

Kruisen van wegen. Bij de kruising van wegen moet de domeinbeheerder een machtiging afleveren. De domeinbeheerders zijn het Agentschap Wegen en Verkeer zijn voor de gewestwegen, de provincie voor provinciewegen en de gemeente voor gemeente- en buurtwegen. Voor het kruisen van gemeente- en provinciewegen moet geen aparte aanvraag worden ingediend, maar moet Fluxys wel nagaan of de provincie of gemeente bepaalde voorwaarden wil nageleefd zien. Voor het verleggen van buurtwegen (veldwegen, kerkwegen en voetpaden) moet Fluxys wel een aparte aanvraag indienen bij het gemeente bestuur.

In de meeste gevallen zal het Agentschap Wegen en Verkeer bij de vervoersvergunning een advies met machtiging afleveren over de kruisingen met gewestwegen. Anders moet Fluxys een aparte aanvraag indienen. De wet van 12 juli 1956 en het Koninklijk Besluit van 4 juni 1958 bepalen een zone “non-aedificandi” van 30 meter rond autosnelwegen. Als die 30m bouwvrije strook niet kan worden gerespecteerd, moet Fluxys een aparte aanvraag indienen bij het Agentschap Wegen en Verkeer. Dat geldt ook voor een afwijking op de achteruitbouwstroken van alle gewestwegen. De achteruitbouwstrook is de grondoppervlakte die ligt tussen de bouwlijn en de weg en die in principe vrij is van alle bebouwing.

¹ Categorie I omvat de gedeelten van de onbevaarbare waterlopen, stroomafwaarts van het punt waar hun waterbekken, hun stroomgebied ten minste 5.000 hectare bedraagt. Het onderhoud is ten laste van de Vlaamse Milieumaatschappij, Afdeling Water. Categorie 3 omvat de onbevaarbare waterlopen of gedeelten ervan, stroomafwaarts van het punt waar hun waterbekken ten minste 100 hectare bedraagt, zolang zij de grens niet hebben bereikt van de deelgemeente waar die oorsprong zich bevindt. De gemeenten beheren deze waterlopen als ze buiten het gebied van de wateringen gelegen zijn. Categorie 2 bevat de onbevaarbare waterlopen of gedeelten ervan die niet in de eerste of de derde categorie gerangschikt zijn. De provincie beheert deze waterlopen als ze niet in een watering gelegen zijn. Tot slot bestaat er nog een categorie van vroeger geklasseerde onbevaarbare waterlopen volgens de atlas van 1877. De eigenaars, huurders of pachters moeten in principe zelf instaan voor het onderhoud van deze waterlopen.

Kruisen van spoorwegen. Voor het kruisen van spoorwegen levert de spoorweginfrastructuurbeheerder Infrabel een advies met machtiging af bij de vervoersvergunning. Indien Infrabel geen advies aflevert, wordt geen aparte aanvraag voor een machtiging ingediend.

Kapmachtiging voor bomen. In de voorbehouden zone rond een leiding (maximaal 5 meter links en rechts van de leiding) mogen geen diepwortelende bomen of struiken staan. Volgens het Bosdecreet van 13 juni 1990 moet Fluxys voor het kappen van de bomen op het tracé een kapmachtiging aanvragen bij het Agentschap Natuur en Bos. Die machtiging en de regeling van de compensatie wordt vastgesteld in de stedenbouwkundige vergunning. Voor de bomen die gekapt dienen te worden buiten de voorbehouden zone maar binnen de werfzone dient Fluxys een aparte kapmachtiging aan te vragen bij het Agentschap Natuur en Bos.

Natuurvergunning. Als een project kleine landschapselementen of vegetatie wijzigt in bepaalde gebieden is een natuurvergunning nodig. Die wordt afgeleverd door de gemeente na positief advies van het Agentschap Natuur en Bos in het kader van de stedenbouwkundige vergunning. De wettelijke basis hiervoor wordt gevormd door het Natuurdecreet van 21 oktober 1997 en VLARENA (Besluit van 23 juli 1998).

VEN-gebieden en natuurreservaten. Het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) is een selectie van de waardevolste en gevoeligste natuurgebieden in Vlaanderen. In het VEN gelden een aantal extra beschermende voorschriften. In bepaalde gevallen kunnen ontheffingen gegeven worden op de beschermingsvoorschriften, volgens het Natuurdecreet van 21 oktober 1997 en het Maatregelenbesluit van 21 november 2003. Fluxys vraagt de ontheffing op het verbod op bepaalde werken in een VEN-gebied aan bij het Agentschap Natuur en Bos in het kader van de stedenbouwkundige vergunning.

Ook de toegestane activiteiten in natuurreservaten zijn beperkt. Wanneer een Fluxys-leiding een natuurreservaat kruist, moet Fluxys volgens dezelfde wetgeving bij het Agentschap Natuur en Bos een ontheffing op het verbod van bepaalde werken aanvragen.

Beschermingszones van drinkwatergebieden. Rond drinkwatergebieden werden in VLAREM II en in het Besluit van 27 maart 1985 beschermingszones vastgesteld, waarbinnen een aantal activiteiten verboden zijn. Zo is er een verbod op grondwaterbemaling in beschermingszones type I en II van grondwaterwingebieden en mogen er in beschermingszone II geen graafwerken van meer dan 2,5m onder het maaiveld worden uitgevoerd. De ontheffing op die verbodsbepalingen van VLAREM II vraagt Fluxys aan bij de Minister voor Leefmilieu. Er is geen ontheffing mogelijk op de verbodsbepalingen van het Besluit van 27 maart 1985.

Beschermde soorten. Het Besluit van 15 mei 2009 regelt de soortenbescherming en het soortenbeheer. Zo geldt er onder meer een verbod op het vernielen van beschermde plantensoorten en op het wegnemen van nesten van beschermde vogelsoorten. Fluxys kan hierop een afwijking aanvragen en moet daartoe een machtiging bekomen van het Agentschap Natuur en Bos.